

مكتبة فرانسي

دکتر فریدون سیامک نژاد

نام کتاب:

فرهنگ داروسازی - انگلیسی، فارسی

نویسنده:

دکتر محمد رضا توکلی صابری

ناشر:

انتشارات مازیار

وبت چاپ:

اول

شمارگان:

١٢٠٠ نسخه

قیمت:

ريال ٣٠٠٠٠

درس ناشر:

مقابل دانشگاه تهران، ساختمان ۱۴۳۰، طبقه اول، واحد ۴، تلفن: ۶۶۴۶۲۴۲۱

از داروسازان است، در این کتاب فراهم آمده است. از واژه‌های مربوط به فارماسیوپتیک و فارماکولوژی تا واژه‌های مربوط به مدیریت، اقتصاد و حسابداری در حدی که یک داروساز به آن نیاز دارد. نویسنده تمام واژه‌هایی را که در سی ساله گذشته پیشنهاد کرده و پذیرفته شده در این فرهنگ آورده است.

روش فرهنگ‌نویسی نوینی در این کتاب به کار گرفته شده است، به این ترتیب که هر واژه مرکب به طور مستقل و بر حسب اولین واژه مرتب شده است. یعنی واژه‌های مرکبی مانند Down syndrome و Drug metabolism در حرف D آمداند و نه در زیر Metabolism یا Syndrome، زیرا با این روش واژه‌های مرکب آسان‌تر پیدا می‌شوند.

این نخستین فرهنگ داروسازی انگلیسی – فارسی است و بدیهی است که کمبودها و کاستی‌هایی داشته باشد. از همکاران عزیز خواهشمندم که این کمبودها و کاستی‌ها را نادیده نگیرند و انتقادها ایرادهای خود را به آدرس ناشر بفرستند تا در چاپ‌های بعدی به کار آیند.

پس از بررسی و مطالعه پیش گفتار کتاب یا همان سخن نویسنده، باید به این نکته اشاره کنم که در پشت جلد کتاب نیز، این فرهنگ چنین معرفی شده است:

این فرهنگ که اولین فرهنگ داروسازی انگلیسی – فارسی است، حاوی حدود ۱۵۰۰۰ واژه انگلیسی و معادلهای فارسی آن‌ها است که در علوم و صنایع داروسازی کاربرد دارد، مانند: مفردات پزشکی، فارماسیوپتیک، گیاهان دارویی، شیمی دارویی، فارماکولوژی، فیزیولوژی،

آقای دکتر توکلی صابری به عنوان داروسازی با تجربه و از آن مهم‌تر فعالی مطبوعاتی شهره هستند. ایشان ید طولایی در فرهنگ‌نویسی دارند و قبل از انقلاب نیز به این کار مبادرت کرده‌اند. کتاب فرهنگ داروسازی که انگلیسی – فارسی است، کتابی پر محتوا و قابل استفاده برای کلیه داروسازان است.

ایشان در مطلب «سخن نویسنده» چنین نگاشته‌اند:

داروسازی همانند پزشکی حرفه‌ای است که برپایه دانش‌های گوناگونی استوار است. این دانش‌ها علاوه بر علوم پایه مانند شیمی، فیزیک، زیست‌شناسی، و ریاضیات طیف وسیعی از دانش‌های دیگری را نیز شامل می‌شود، مانند فارماکولوژی، فیزیولوژی، گیاه‌شناسی، انگل‌شناسی، مفردات پزشکی، فارماسیوپتیک، شیمی دارویی، میکروب‌شناسی، بیوشیمی، تشريح و آمار و کسی که به این حرفه اشتغال دارد نیازمند دانستن واژه‌ها و اصطلاحات همه این دانش‌ها است.

این فرهنگ به منظور برآوردن چنین نیازی تهیه شده است. در این فرهنگ مهم‌ترین واژه‌های داروسازی و رشته‌های وابسته به آن با معادلهای فارسی آمده است. هدف از تألیف این کتاب فراهم آوردن واژه‌های مورد نیاز افرادی است که در یکی از زمینه‌های داروسازی به کار مشغول هستند. از داروسازی که در داروخانه کار می‌کند گرفته تا داروسازی که در مراکز صنعتی و تولیدی، مراکز تحقیقاتی، بیمارستان‌ها، مراکز آموزشی و یا در شرکت‌ها و بخش‌های اقتصادی فعال است. بنابراین، همه واژه‌هایی که مورد نیاز طیف وسیعی

داروسازی و پزشکی و رشته‌های وابسته به آن سر و کار دارند و می‌خواهند از متون انگلیسی زبان استفاده کنند.

برای آشنایی بیشتر خواندنگان و مخاطبان نشریه را زی در مورد چگونگی این فرهنگ و نحوه نگارش آن به قسمتی از کتاب اشاره می‌کنیم:

طب سنتی، میکروب‌شناسی، گیاه‌شناسی، انگل‌شناسی، بیوشیمی، تشریح، آمار، شیمی، فیزیک، زیست‌شناسی، حسابداری، مدیریت و ریاضیات، به علاوه شرح حال پزشکان و داروسازان ایرانی و عرب.

فرهنگ داروسازی کتاب مرجع و راهنمای مفیدی است برای همه کسانی که با علوم

مولکول شیمیایی تعیین شده و مانند شماره شناسنامه این مولکول است. این شماره به یافتن این مولکول در بانک‌های اطلاعاتی علمی کمک می‌کند.

Cascara sagrada کاسکارا ساگرا دا پوست خشک شده درخت Rhammus pursiana که بک مسهل آنتراکینونی با اثر ملایم است. حاوی آمودین، کاسکارین و پریستالین است.

case hardening سخت شدن پوسته پیدایش یک لایه متراکم و خشک در سطح ماده‌ای که در حال خشک شدن است که باعث کاهش میزان خشک شدن درون آن می‌شود.

caseinogen کازینوژن کازین غیرفعال و محلول در شیر پیش از آن که به حالت می‌آید و در فرآورده‌های دارویی و آرایشی مصرف دارد.

carnitin کاربینتین یک شستق بتائین که در عضله و جگر یافت می‌شود و برای اکسیداسیون اسیدهای چرب در میتوکندری لازم است.

carnosine کارنوزین یک دی‌پپتید که از بتا‌آلائین و هیستیدین ساخته شده است در عضلات و مغز یافت می‌شود در انتقال پیام‌های عصبی نقش دارد.

caroten کاروتون رنگدانه زردی که به شکل‌های مختلفی در گیاهان وجود دارد. در بدن موجودات زنده به ویتامین A تبدیل می‌شود.

carotenoid کاروتونوئید گروهی از رنگدانه‌های شبیه کاروتون که از تتراترین ساخته شده‌اند مانند گرانتوفیل و لیکوین

carotid سرخرگ سبات دو سرخرگ اصلی که در دو طرف گردن است.

carpal مچی

carrier free

یک رادیوایزوتوپ که هیچ عاملی به آن افزوده شده است. یعنی رادیوایزوتوپ به حالت خالص وجود دارد و با ایزوتوپ پایدار آن رفیق نشده است.

Caron oil

مخلوطی است از یک روغن گیاهی (زیتون با پنبه‌دانه) با آب آهک که برای درمان سوختگی به کار می‌رود.

Cartilage

غضروف، نرمه استخوان بافت همبند، سفید و بسیار نرم‌تر از استخوان که در بخش‌های مختلف بدن وجود دارد.

cartridge

محفظه سریسته‌ای که برای یک فرآیند مشخص در داروسازی به کار می‌رود مانند صافی کارتريج.

«چرخ»

اصطلاحی عامیانه که در بین معتادان رواج دارد و به معنای آمناتمنی است.

zائدہ گوشتشی، پایپ

برجستگی کوچک گوشتشی که غالباً غیرطبیعی و غیرعادی است.

carvacrol

مایع بی‌رنگی که از مواد تشکیل‌دهنده بسیاری از روغن‌های معطر است. از روغن آویشن بدست می‌آید. به طور صناعی نیز تهییه می‌شود.

caryopsis

گندمه نوعی میوه خشک ناشکوفا است که چدار میوه و دانه به هم پیوسته است مانند میوه گندم و ذرت.

CAS = Chemical Abstract Service

CAS registry number

شماره ثبت شده سی‌ای اس شماره‌ای است که توسط بانک اطلاعاتی کمیکال استراکت برای هر

مجچی - کف دستی	مربوط به استخوان‌های مج دست و کف دست.	مربوط به مج دست سندروم تونل مج دست
carpometacarpal		
دست و پایی		
carpopedial		
carrier		
۱ - پروتئین معینی که در غشاء یاخته یا اجزاء آن وجود دارد و مواد شیمیایی را از این غشاء عبور می‌دهد.		کرخی و گزگز در دست که ناشی از فشار بر عصب میانی در ناحیه مج دست است.
۲ - ماده جامد نگهدارنده یک کاتالیزور		
۳ - پروتئین یا عاملی که یک دارو را به محل جذب یا مصرف آن می‌ساند.		برچه بخشی از مادگی که حاوی تخمک است. برچه‌ها ممکن است جدا از هم و یا پیوسته به هم باشند و از اتحاد آن‌ها تخدانی چند خانه به وجود آید.
۴ - جانور یا انسانی که میکروب‌های بیماری‌زا را با خود حمل می‌کند و می‌تواند آن را به دیگران انتقال دهد و آن‌ها را بیمار سازد.		کارپو- پیشوندی یونانی به معنی میوه
۵ - پروتئینی که با یک هپتن پیوند می‌یابد و یک آنتی ژن کامل می‌سازد.		carpology میوه‌شناسی شاخصی از گیاه‌شناسی است که به مطالعه میوه گیاهان اختصاص دارد.

که آشنایی همکاران و تشویق به تهیه کتاب برای همکاران داروساز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، یک بار دیگر به معرفی کتاب پرداخته شد.

در خاتمه، ضمن تشکر از آقای دکتر محمدرضا توکلی صابری برای ارسال این کتاب به دفتر مجله، ذکر این نکته را ضروری می‌دانم که این کتاب یکی دو سال پیش در رازی معرفی شده است. از آنجا